

I TU QUÈ M'EXPLIQUES?

LA VELLETA

Guia de treball

© Equip de Didàctica del CETR (www.otsiera.com)

I TU QUÈ M'EXPLIQUES?

Totes les imatges tenen llicència Creative Commons: es.creativecommons.org o se'n fa constar la font (excepte les que puguin ser propietat de l'equip otsiera.com).

PRESENTACIÓ

Aquesta unitat ens permetrà treballar una actitud essencial de cara al creixement interior: l'autenticitat, i el text que la il·lustra és una paràbola de Jesús. Ens posarem, doncs, en contacte amb Jesús i la tradició cristiana.

En un context cultural on la figura de Jesús no és desconeguda, hem volgut presentar-lo com a mestre: Jesús com a mestre del creixement interior. En la línia del que s'ha treballat en les altres unitats, destaquem la figura de Jesús com a mestre del creixement en profunditat, mestre de ser "persones del tot". Un aspecte que pot ser explorat i compartit a l'aula per totes les criatures, sigui quin sigui el marc de referència, cultural i religiós, del seu entorn familiar.

Els ensenyaments de Jesús estan plens de referències a fer les coses de debò, a no quedar-se en el nivell de les aparences, ni guiar-se pels judicis dels altres; referències a una autenticitat interior que no pot ser mesurada per criteris externs. Si hi ha algun tema que recorre els Evangelis de punta a punta és aquest. L'amor i l'interès pels altres, ho són si són fruit de l'autenticitat interior. I només cadascú pot saber fins on s'hi posa de debò. Aquesta és una actitud essencial del creixement interior i del desenvolupament de l'autonomia personal que val la pena poder treballar amb les criatures. També ens sembla important transmetre que fer les coses de debò, si més no intentar-ho, genera goig.

Les primeres activitats conviden a descobrir com canvia el valor de les coses en diferents situacions. Aquest primer pas farà possible poder veure, després, que el mateix passa amb les actituds. Ho podem explorar amb la paràbola de les ofrenes al temple, una narració que fa visible que el valor de què es fa, es diu, o es dóna, no té un valor en sí mateix sinó en funció de l'esforç o de què representa per a cadascú, des de les diferents situacions en què es viu.

A continuació s'amplia la informació sobre la tradició cristiana presentant els Evangelis, fent especial esment a les paràboles, com a recurs obert que són, uns textos que conviden a la reflexió personal i que eviten donar els significats mastegats.

Les activitats finals (*Iguals i diferents*) estan al servei de poder abordar el sentit de l'expressió "estimar-se com a germans", en un marc més lúdic, que permeti fer-ne una experiència vivencial relacionada amb la diversitat i la profunda comunió de la gran família humana de la qual formem part.

I TU QUÈ M'EXPLIQUES?

OBJECTIUS

- Reflexionar sobre el valor a les coses.
- Tenir notícia de Jesús com a Mestre.
- Presentar els Evangelis i les paràboles en relació a la figura i els ensenyaments de Jesús.
- Afavorir el prendre consciència de tot allò que compartim els éssers humans.

CONTINGUTS

- L'autenticitat com a actitud valuosa per afavorir el creixement interior.
- Mestres i deixebles: Jesús i el cristianisme.
- Els Evangelis i els quatre evangelistes.
- Les paràboles com un recurs didàctic important en l'ensenyament de Jesús.

ACTIVITATS

ACTIVITAT PRÈVIA

Quin valor tenen les coses?

Aquesta activitat està pensada per afavorir la descoberta que hi ha molts factors (les circumstàncies, l'edat, les capacitats, les diferents situacions i possibilitats...) que modifiquen o condicionen el valor que donem a "les coses". Tenir un lloc per seure, no representa el mateix per a una persona gran, o per una embarassada, o...; que per una altra que és jove, va lleugera, no està malalta...

Les imatges que es presenten en el quadern són per ajudar a parlar, a reflexionar sobre tot això. Quan més fils estirin i més a fons vagin, més possibilitats tindran d'adonar-se i comprendre allò que ens proposem.

Per poder aprofundir una mica més, o treballar "el valor de les coses" des d'una altra perspectiva, també proposem a través d'unes altres imatges, poder parlar i reflexionar sobre allò que impregna de valor els objectes, les situacions, les experiències...

Un ram de flors! És diferent veure'l que comprar-lo, que collir-lo, que regalar-lo, que rebre'l... També el fa diferent qui te'l regala o perquè; o si a tu t'agraden aquelles flors o no... Contemplar-lo a la taula de casa o a l'habitació d'un hospital...

Els resultats d'una avaluació! Tenen el mateix valor per tothom? Què representa aquella nota, cada nota? Hi ha el mateix esforç implicat en cada resultat?...

Què dóna valor a "les coses", a les persones, a les situacions i experiències? Ens sembla que és un tema important; subjectiu i subtil, però molt important. Evidentment només farem que encetar-lo, però en el context d'aquesta unitat ens sembla que val la pena dedicar-hi un temps i tots els recursos que tinguem a l'abast per tractar-lo el millor possible.

En el quadern hi trobareu unes imatges per afavorir la conversa, però se'n poden fer servir d'altres, o recollir-ne més entre tots. També hi ha la possibilitat de portar algun objecte a la classe i imaginar el valor que tindria des de situacions diferents. El més important serà aconseguir que l'estona de diàleg i reflexió amb les criatures sigui viva i la participació ben activa amb els recursos de què disposem.

I TU QUÈ M'EXPLIQUES?

LECTURA DE LA NARRACIÓ: LA VELLETA

Com que aquesta vegada en Paraorelles presenta una història de Jesús, abans de començar la lectura aniria bé dedicar un temps a recollir tot allò que en saben. Preguntar si n'han sentit a parlar i anar escoltant els coneixements previs que tenen sobre ell. A partir d'aquí els podrem predisposar a escoltar (llegir) la història de la velleta.

La protagonista del text original és una vídua. Les vídues (i els orfes) eren el símbol de la misèria en un sistema social en què la dona depenia econòmicament del marit. Una història antiga que va passar fa uns 2000 anys, en els temps de Jesús, davant del temple de Jerusalem...

La velleta

Un dia, Jesús estava assegut davant del Temple. Observava la gent que s'acostava a fer donatius a l'arca del tresor: uns entregaven monedes, altres pells i tota mena d'objectes de valor. Un senyor molt satisfet va dipositar unes copes d'or ben brillants. Tothom el felicitava per ser tan generós.

- Mireu, allà ve el senyor Ananies, amb les mules ben carregades.
- Tararí, tararí, tararà... -els trompeters avisaven l'arribada del senyor Ananies i les seves mules.

Mentre tots estaven ben distrets admirant el seguici d'Ananies, no es fixaven en una velleta que es va acostar, poc a poc, fins l'arca amb la mà dreta ben tancada. Va obrir la mà i va lliurar dues monedes de les més petites, d'aquelles que ni tan sols brillen.

Jesús, que no perdia detall, va preguntar als seus deixebles:

- De tots aquests, qui us sembla que ha donat més?

Relat de l'Evangeli de Lluc. (Lc. 21, 1-4.)

Un cop feta la lectura, i abans d'abordar el comentari final de Jesús, la proposta és que pensin ells, cadascú, en la pregunta que queda feta al final de la lectura. "Qui us sembla que ha donat més"? Per què? Pensar-hi uns moments individualment i que puguin explicar la seva resposta i parlar-ne entre tota la classe abans de llegir la resposta de Jesús serà important.

Què respon Jesús?

"I Jesús va dir: Ella és qui més ha donat. Tots els altres han donat el que els sobrava. Ella, en canvi, ha entregat tot el que tenia."

Val la pena que, si es pot, puguin relacionar la resposta de Jesús i la seva amb tota la reflexió feta anteriorment sobre "què dóna valor a les coses".

A continuació se'ls proposa llegir un text breu de Muhàmmad i que pensin si hi troben alguna semblança amb el que han llegit de Jesús.

No feu malbé les vostres almoines fent com qui gasta els seus diners perquè el miri tota la gent. Qui així fa és com una roca, coberta de terra, que ve la pluja i la deixa nua.

En canvi, els qui donen el que és seu per amor, són com un hort plantat dalt d'un turó que, quan plou, dóna collita pels dos vessants.

(Alcorà 2, 264-265, síntesi)

Davant d'aquesta proposta volem insistir en la importància que té acompanyar i estimular la reflexió; però deixar que la facin ells, que pensin i trobin amb paraules seves la manera d'expressar la sintonia profunda entre un text i l'altre. Cal donar temps i recollir amb respecte totes les aportacions, tots els intents d'expressar cada reflexió feta de debò. És després de tot aquest procés que tindrà sentit la relació final que se'ls proposa de fer entre els dos textos:

Si Muhàmmad parlés de l'àvia del temps de Jesús, amb què podria comparar-la?

La velleta seria com

M _ _ _ _ _ ÉS QUI ENSENYA, D _ _ _ _ _ ÉS QUI APRÈN

El fet de presentar així les paraules, a punt per a completar-les és, simplement, un recurs que ens ha permès deixar obert el gènere dels substantius. Es pot comentar, i que cadascú les completi en la forma masculina o femenina, o fent servir la fórmula doble: mestre/a, deixeble/a.

Com ja s'ha dit a la presentació de la unitat a l'hora de parlar de Jesús hem volgut posar l'accent sobre "Jesús com a Mestre". Ens sembla que val la pena transmetre la importància d'aquesta funció d'acompanyar i de donar pistes que orientin en el creixement com a persones. I la relació de Jesús amb els que l'escoltaven n'és un exemple. Alhora que fa evident que el creixement interior no queda circumscrit a una determinada etapa de la vida, sempre podem continuar creixent, aprenent. En altres unitats parlàvem de savis i sàvies... Des de la perspectiva de l'acompanyament en el procés d'aprenentatge d'altres persones, els savis són mestres, fan aquesta funció.

En aquesta activitat es tracta de llegir i comentar tot el que a través d'en Paraorelles es va explicant sobre Jesús com a mestre.

I TU QUÈ M'EXPLIQUES?

Jesús no ensenyava naturals, ni socials, tampoc treballava en una escola, ni donava classes... Tot i així, li deien **mestre**.

- Com és que li deien **mestre**? Com és que els que anaven amb ell eren els seus **deixebles**?

Ell deia als seus deixebles i a les persones que el volien escoltar:

Estimaràs als altres com a tu mateix.

- Què ens deu voler dir? De què ens parla?

Els ensenyaments de Jesús parlen de coses importants perquè ens donen pistes per aprendre a ser persones de debò.

- Què és per tu una pista? Què podem fer amb una pista? Per a què ens serveix?

Mestres són els homes i les dones que ens ensenyen, ens donen pistes per a ser persones del tot.

- Coneixes alguna persona que sigui mestre per a tu? Per què t'ho sembla?

Val la pena tenir una cura especial de la conversa al voltant de la frase de Jesús sobre la importància de l'amor. Ens movem en un context que se n'ha parlat molt i costa intentar renovar i estirar el significat d'aquestes paraules potser massa sabudes. Tots els intents per poder ajudar a descobrir o renovar el seu significat seran molt importants.

Pot ser interessant aprofundir-hi amb altres paraules i des d'altres veus. Tot depèn de quant de temps podem dedicar a cada una de les activitats, a cada un dels passos que anem fent, per això no carreguem el Quadern amb més textos i més propostes, però heus aquí algun exemple que pot resultar útil.

Rabí Hil·lel va dir:

El que ensenyen les escriptures, de la primera lletra a l'última, és això: "no facis als altres el que no vulguis per a tu". Això és el més important.

Dins la tradició dels indis de Nord Amèrica trobem:

Nosaltres sabem que la Terra no pertany als éssers humans, sinó que l'ésser humà pertany a la Terra. Això ho sabem molt bé. Tot està unit, com la sang que uneix una mateixa família. Tot està unit.

(de la carta que va escriure el cabdill Seattle al President dels EUA, l'any 1855)

I a la conversa: qui recorda qui era el rabí Hil·lel? I l'Otsiera? De què ens parlen aquests textos? Què ens volen dir?

Es pot proposar de triar un dels tres textos (Jesús, Hil·lel i el cabdill) i expressar el que diu amb el cos, amb gestos. O de fer-ho per grups.

QUÈ ENS EXPLICA UN DEIXEBLE DE JESÚS?

En aquesta activitat, a partir de la lectura, tractarem d'anar destacant alguns aspectes importants de l'ensenyament de Jesús. També explicarem què són els evangelis i els quatre evangelistes. A la Unitat 5, a la presentació dels llibres especials i de la Bíblia, ja apareixien els evangelis. Ara serà el moment de detenir-s'hi una mica més.

Em dic Lluç i vaig ser deixeble de Jesús.

Els ensenyaments de Jesús corrien de boca en boca, però després d'uns anys ens va semblar que calia escriure-ho tot, per a no oblidar-ho.

Els llibres que recullen el que Jesús va dir i va fer són els Evangelis.

Evangelí és una paraula grega que vol dir "bona notícia". El que Jesús ensenyava era una bona notícia perquè intentar ser persones del tot i aprendre'n ens fa feliços.

A la Bíblia hi ha quatre Evangelis, i cada un porta el nom d'un deixeble de Jesús. A més a més del meu, hi ha també l'Evangelí de Mateu, el de Marc i el de Joan.

Quan Jesús ens volia ensenyar alguna cosa, sovint ho feia fent servir exemples i explicant petites històries, que anomenem "paràboles". Cada paràbola és com un enigma que cadascú ha de resoldre, i ens demanava que hi penséssim amb tot el cor.

Jesús deia que el més important és fer les coses de debò i estimar Déu i estimar els altres com voldríem que ens estimessin a nosaltres, perquè tots som germans.

Ens sembla interessant dedicar un cert esforç a comentar i fer veure el sentit de "bona notícia" que significa la paraula "evangelí". Estem mirant de treballar la possibilitat de créixer interiorment, de créixer en profunditat, de "ser persones de debò", i en relació a aquest àmbit pensem que és important aprofitar totes les pistes que poden ajudar a tenir notícia de l'experiència positiva que rebem quan ens movem en la bona direcció. És en aquest sentit que poder parlar de "bona notícia" en relació a l'experiència de goig, de satisfacció que tothom viu, que es tasta, quan es fan les coses de debò - posant-s'hi del tot- ens sembla important.

La resta de contingut mirarem de comentar-lo i recollir-lo suscitant l'interès de les criatures tant com puguem.

Com a possible **activitat complementària**, afegim un full amb la paràbola del sembrador. Segons el temps de què es disposi, pot ser un bon moment per a treballar-la, com a exemple de paràbola i de "pista" per a investigar. O bé reservar-la per una altra ocasió. Si hem fet la Unitat 5 ja sabem el que és mirar un text per fora o escoltar què diu per dins, i ho podem practicar amb aquesta o qualsevol altra paràbola.

I TU QUÈ M'EXPLIQUES?

SOM IGUALS, SOM DIFERENTS!

Una activitat que arrenca amb l'observació d'unes imatges i que es pot cloure amb "U i set", un conte de Gianni Rodari. L'objectiu és propiciar l'experiència de la semblança fonda que compartim com a éssers humans, del sentit que té l'afirmació que som germans. Procurarem que el to de l'activitat sigui lúdic, àgil. No es tracta d'un sermó, sinó d'una activitat d'observació i descoberta.

Convidarem la classe a observar cada grup de fotografies, buscant les diferències i les semblances entre elles. Després d'uns moments personals d'observació, els animarem a enumerar, a comentar, a adonar-se del sentit del que van dient. Les diferències són en aspectes fonamentals, o no? Insistim en que l'activitat busca provocar un toc d'atenció sobre el qual pugui recolzar-se una afirmació tal com "estimar-se com a germans". L'espai blanc que hem deixat al final del full de fotografies de mans, pot servir per afegir el dibuix de la pròpia mà, o la d'algun company/a, o la fotografia de les mans de les mans d'alguna persona propera. El mateix podem dir pel que fa a les fotografies de les cares. Portem així l'activitat i la mirada vers la realitat propera.

Les fotografies de les cares provenen del projecte *Humanae*, d'Angèlica Dass. Aquesta fotògrafa ha volgut mostrar que no hi ha fronteres entre els infinits matisos de color de la pell humana, i ho ha fet buscant el color Pantone (el catàleg internacional de colors) que correspon a cada cara, i posant-lo com a fons de cada fotografia. Si hi ha possibilitat de fer-ho, val la pena entrar al seu blog i observar les nombroses fotografies (<http://humanae.tumblr.com/>).

I finalment, el conte de Gianni Rodari. Una lectura per a fruitar-ne! Segurament ja no és moment d'afegir més paraules; una lectura després de la qual se'n poden desprendre dibuixos, un collage d'imatges, una rotllana...

U I SET

He conegut una criatura que era set criatures.

Vivia a Roma, es deia Paola i el seu pare era tramviàire.

Però també vivia a París, es deia Claire i la seva mare treballava en una fàbrica d'automòbils.

Però també vivia a Moscou, es deia Iuri, i el seu pare feia de paleta i estudiava matemàtiques.

Però també vivia a Bamako, i es deia Amadú, i la seva mare era professora.

Però també vivia a Nova York, es deia Mary i el seu pare era cuiner d'un restaurant.

Quants n'he dit fins ara? Cinc ? Me'n falten dos:

L'un es deia Txú, vivia a Xang-Hai i el seu pare era pescador; l'última es deia Ester, vivia a Tarragona i la seva mare era informàtica.

Paola, Claire, Iuri, Amadú, Mary, Txú i Ester eren set, però tanmateix eren la mateixa criatura que tenia vuit anys, que ja sabia llegir i escriure i anava en bicicleta sense posar les mans al manillar.

La Paola tenia el cabell castany, la Claire ros i l'Amadú negre, però eren la mateixa criatura.

Iuri tenia la pell blanca, Txú la tenia groga, però eren la mateixa criatura. L'Ester anava al cinema en català i castellà i la Mary en anglès, però eren la mateixa criatura, i reien en una mateixa llengua.

Ara, les set criatures han crescut, i ja no podran fer-se la guerra, perquè totes set són una sola persona.

(Adaptació d'un conte d'en Gianni Rodari "Contes per telèfon", pgs.126-127. Ed. Joventut. A la versió original els set són nois: "un noieta que eren set noiets", i els seus set pares. Hi hem introduït mares i noies; i també a l'Amadú, per incorporar l'Àfrica al relat.)

Informació complementària

La tradició religiosa a la qual fa referència aquesta Unitat és el cristianisme i la figura que la inspira: Jesús de Natzaret; una tradició prou present i coneguda en el nostre entorn cultural, de la qual tenim a l'abast tanta informació com vulguem. De totes maneres, a tall de recordatori, oferim aquí un petit esbós biogràfic de Jesús (que va ser publicat a: T. Guardans; O. Puigardeu. *Una història de les religions, tal qual*. Octaedro, 2009. pgs. 82-86) i alguna referència més a la redacció dels evangelis.

Jesús de Natzaret

Ens trobem en el segle I. Durant més de cinc segles la terra d'Israel havia passat de mà en mà: control assiri, babilònic, persa, grec... Des de l'any 63 a. de C., es trobava sota el domini de l'Imperi Romà. El poble jueu es preguntava com lliurar-se del jou de Roma: com recuperar el favor de Déu? Com tornar a ser lliures? "Per les armes" –deien uns–. "Complint la Llei, la voluntat de Déu" –deien altres–. La metxa revolucionària prenia cada vegada amb més força. Enmig d'aquesta tensió es va aixecar una veu parlant de la prosperitat i del regne en un codi totalment diferent... era la veu de Jesús.

No feu com ells, perquè diuen i no fan. Tiren càrregues molt pesades a l'esquena de la gent, mentre que ells no mouen ni un dit.

Només actuen per a ser vistos i lloats. Quan dejunen posen cara de famolencs; quan resen ocupen els primers seients; quan donen almoina se n'ha d'assabentar tot el món... Hipòcrites! Doncs si això és el que volen, ja tenen la seva recompensa!

Vosaltres, si feu alguna cosa, procureu que no es noti. En donar, no aneu tocant la trompeta perquè tothom ho sàpiga i us admiri! I quan aneu a orar, entreu en la vostra habitació i tanqueu la porta. El vostre Pare que hi veu en el secret, us recompensarà. Perquè la veritable recompensa arriba en el secret; és com una perla amagada d'un valor incalculable, una perla que, quan la trobes, saps que val més que qualsevol altre tresor.

Qui era aquest que s'atrevia a criticar obertament als "experts en Déu"? Yeshua ben Josef, Jesús, fill de Josep, el fuster.

Jesús estava inquiet, dolgut, indignat... Aquests "justos" (o *phariseï*) no ho entenien. Estaven tan pendents de les normes, que oblidaven el sentit de les paraules. Condemnaven i marginaven a tothom. Per això aixecava la seva veu. Alguns eren hipòcrites. Però no tots. N'hi havia que simplement eren durs de cor i de cap. I això els impedia comprendre. Tenien els seus arguments. El pacte amb Déu estava fallant doncs les coses anaven cada dia pitjor. Per a ells la culpa era dels qui no seguien bé les instruccions o d'aquells qui duïen el mal en el seu interior, que no eren pocs. Doncs en aquell temps es creia que molts mals i malalties venien del dimoni...

L'opinió dels guerrillers –els anomenats zelotes– era una altra: als exèrcits romans calia guanyar-los amb les armes. Qui no empunyés l'espasa, traïa al seu poble. Jesús no estava d'acord ni amb uns ni amb els altres. Per si no n'hi havia prou amb els romans, la gent havia de suportar, a més, el menyspreu i l'exclusió per culpa de la Llei i les morts fraticides...

I TU QUÈ M'EXPLIQUES?

Preocupat, es va dirigir al desert de Judea; allí hi vivia retirat el seu cosí Joan. Joan acollia a qui se li acostava a la recerca de consell i d'ajuda. Els donava ànims. Ensenyava que Déu sempre estava disposat a perdonar. Com a símbol de purificació i d'alliberament, els batejava; els tirava aigua per damunt beneint-los en nom de Déu. Per això l'anomenaven "Joan el batejador" (el Bautista). "Canvieu, convertiu-vos! –els deia- el Regne de Déu és a prop, molt a prop".

En el desert Jesús va compartir el sofriment d'aquesta gent, va veure com Joan els ajudava, va passar nits i dies resant i meditant. Moisès havia insistit que buscar a Déu era procurar el bé de tot i de tothom, estimar els altres com a un mateix. Com podia algú jutjar i excloure a ningú en nom de Déu? I així va ser com va comprendre que el Regne del que tant parlaven tots, no tenia res a veure amb els romans ni amb les espases. El veritable Regne era una altra cosa... tan fàcil i tan difícil de veure... un veritable tresor amagat.

Pare nostre i rei nostre, que ens estimes sense límit, mostra'ns els teus camins, uneix els nostres cors per a estimar –aquestes eren les paraules de la primera benedicció del matí-. Uneix els nostres cors per a estimar... La gent havia de comprendre les paraules: eren fills de Déu!, mereixien viure com a tals! Quin pare imposaria als seus fills unes obligacions impossibles? Aquestes càrregues no venien de Déu, sinó dels homes. La gent havia de saber-ho! Jesús se sentia empès a proclamar-ho.

Li va demanar a Joan que el bategés. Joan, vessant l'aigua sobre el seu cap, va pronunciar la benedicció tradicional: "Fill ets del Senyor el teu Déu, que Ell et beneeixi i et guardi, reposi al teu damunt la seva mirada, et mostri el seu Rostre i et concedeixi la pau. Així sigui".

Aquell hagué de ser un moment molt especial. Jesús tenia llavors uns trenta anys. Des d'aquell dia, fins a la seva mort, no va deixar d'ensenyar. Encara que no va ser molt temps, només tres anys, doncs no van trigar gaire a fer-lo callar. La seva veu resultava massa incòmoda.

De tot això parlen els Evangelis, els escrits que narren els fets d'aquells anys. Del que va fer abans, poca cosa se'n sap. Segons ens diu la narració, Jesús hauria nascut als voltants de Betlem, la població a on es dirigirien els seus pares, Josep i Maria, per a empadronar-se. Va passar la infància i la joventut a Natzaret, a la regió de Galilea, amb la seva família.

Després d'acomiar-se de Joan, Jesús es va dirigir cap a Cafarnaüm, un poble situat a la vora del llac de Tiberíades, no gaire lluny de Natzaret. Va ser allí on va començar a parlar d'aquest Regne que res sabia d'espases ni de condemnes i del Pare que acollia a tothom. A la gent els canviava la cara quan l'escoltaven. I cada vegada eren més els qui se li acostaven duent-li els parents malalts, i els qui patien, perquè els ajudés.

Un dels seus primers discursos és el que es coneix com "el sermó de la muntanya" –o "les benaurances"–. Hi havia moltíssima gent amb ell, a la part alta d'un turó prop de Cafarnaüm. I Jesús els va dir:

El Regne no és dels que es consideren superiors, ni dels rics, ni dels que es creuen en possessió de la veritat. Benaventurats els pobres d'esperit doncs seu és el Regne.

Benaventurats els que sofreixen perquè rebran consol.

Beneïda la gent de cor net que no actua amb falsedat. Un cor net sí que veurà a Déu! Beneïts els misericordiosos, els que estimen, ja que obtindran misericòrdia.

Beneïts els qui busquen la pau, seu és el Regne. Ells sí que mereixen el nom de fills de Déu i no els qui diuen: "aquest és el meu llinatge, jo sóc fill d'Abraham".

Beneïts els perseguits per procurar la justícia. Seva és la veritat, seva és la pau, seu és el Regne. Benaventurats sigueu!

Jo no pretenc canviar la llei dels nostres pares, sinó dur-la fins al final, viure-la en veritat. Hi ha qui diu: "estimaràs el teu proïme i odiaràs el teu enemic", però no és així, ho tergiversen tot. Estimeu els vostres enemics i feu bé als qui us odiïn, perquè sigueu fills del vostre Pare que fa sortir el sol sobre bons i dolents. Sigueu perfectes com el vostre Pare és perfecte.

Adoneu-vos-en! Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal es desvirtua amb què se la salarà? Camineu amb el cap alt. Sou la llum del món, qui encén una llum per a amagar-la? Que brilli la vostra llum, que per les vostres obres pugui veure's la glòria del vostre Pare!

No temeu, no us faltaran les forces. Ell us beneeix. Que la seva mirada reposi sobre tots vosaltres, us mostri el seu Rostre i us concedeixi la pau.

Escoltar-lo parlar així era com treure's un gran pes de sobre, veure les coses des d'una altra perspectiva.

Un dia i un altre, Jesús s'esforçava per fer-los entendre allò que només pot veure's amb els ulls del cor. Els parlava en paràboles, amb comparances: aquest "regne" era com un tresor amagat en un camp pel qual valia la pena deixar-ho tot –els deïa–; petit com un gra de mostassa, del qual podia néixer un gran arbre; seria més fàcil que un camell passés per l'ull d'una agulla que no pas que un ric trobés aquest regne...

A la vora del llac Tiberíades va reunir els seus primers companys, uns pescadors: Simó, Andreu, Jaume, Joan... Acompanyat d'un petit grup d'homes i dones recorria els camins de Galilea, Samaria, la Decàpolis, Judea... anunciant aquestes coses, ajudant els qui se li acostaven, donant-los forces, sanant-los. Cada vegada eren més els qui el seguien, però també augmentaven els seus enemics.

Els escribes i mestres de la llei temien per la integritat del poble d'Israel, ja que aquest home no complia amb les tradicions, no guardava el sàbat com era degut, s'acostava als impurs, menjava amb ells... "Com és que entres a casa d'impurs?" –li preguntaven escandalitzats–. "No són els sans els qui necessiten un metge sinó els malalts" –responia ell–.

- "Com és que els teus no fan les ablucions prescrites abans de menjar?"
- "No és allò que entra per la boca el que converteix en impures les persones, sinó el que en surt".

Respostes com aquestes no feien més que confirmar que aquest natzarè no feia cap cas de la voluntat de Déu. Era un autèntic perill.

- "Allò que surt de la boca, ve del cor –va explicar després als seus–. Un cor amb intencions dolentes és el que fa impur a l'ésser humà; no si es renta les mans o no. Tingueu cura del vostre cor, això sí que és important."

Tampoc no comptava amb la simpatia dels sacerdots del Temple de Jerusalem doncs també es ficava amb ells. Les pompes del Temple, els impostos, el tresor..., tot aquest negoci era un altre dels blancs de les seves crítiques. Fins que, un dia, va arribar la gota que va fer vessar el got. Pujava Jesús a Jerusalem per a les celebracions pasquals. Va córrer la veu que s'acostava i la gent va sortir a esperar-lo a l'entrada de la ciutat. Agitant fulles de palmera i branques, van començar a aclamar-lo com a rei i salvador. "És el messiès!" –deien.

Per si això fos poc, quan va arribar a l'esplanada del Temple i va veure els canviadors de moneda, els preus en les parades d'animals per als sacrificis, tot aquell mercat en "nom de Déu"..., la seva

I TU QUÈ M'EXPLIQUES?

ira va esclatar: "Lladres, més que lladres! Heu convertit la casa d'oració en una empudegada cova de lladres! Fora tots d'aquí!" –crirava mentre bolcava tot el que trobava al seu pas: taules, tendals, diners, gàbies d'ocells, cistells... Quin daltabaix hi va haver!

Ni un dia més!, no ho suportarien ni un dia més. El consell de savis (el sanedrí) es va reunir i el van sentenciar a mort. Només calia trobar la manera de matar-lo.

Jesús i els seus es van reunir aquella tarda en una casa de la ciutat per a celebrar el sopar pasqual. Probablement ell intuïa que la situació s'estava posant molt difícil, doncs narren els evangelis que durant el sopar els va parlar com si s'acomiadés d'ells. Els va recordar que eren fills de Déu, que s'estimessin els uns als altres, tal com ell havia fet, fins arribar a donar la vida si calia. Que fossin un, units amb el Pare com ell ho estava. Va beneir el pa i el vi i, mentre els hi donava, els va dir que així com repartia el pa i el vi, de la mateixa manera lliurava ell la seva vida, el seu cos i la seva sang pels seus amics. I en acabar el sopar va sortir fora, com era el seu costum, buscant un lloc tranquil on poder resar. I es va endinsar en un hort d'oliveres, un lloc anomenat Getsemaní. Va ser allí on la guàrdia del Temple el va arrestar.

Només l'autoritat romana podia condemnar a algú a mort. Així que el van dur pres davant Pilat, el procurador romà. Li van dir que es tractava d'un revolucionari a punt d'organitzar un aixecament. El procurador no els va creure gaire però no volia problemes amb tota aquella gent:

- Allà vosaltres, feu el que us sembli-. I es va rentar les mans.

Permís concedit, això els era suficient. Jesús va ser torturat i va morir clavat en una creu, crucificat. No tenia més de 32 o 33 anys. Era l'any 18 de Tiberi.

Pocs van tenir el valor de quedar-se al seu costat fins a l'últim moment: només la seva mare –Maria–, i alguna amiga, algun amic... Els altres es van amagar atemorits. Josep, un home ric de Arimatea i seguidor seu, va demanar permís al procurador per a poder enterrar-lo. L'hi va concedir. Van dipositar el cos en un sepulcre excavat en la roca, bloquejant l'entrada amb una gran pedra.

Expliquen els Evangelis que, passat el sàbat, algunes deixebles (Maria de Magdala, Salomé, una altra Maria...) es van dirigir cap al sepulcre. El van trobar obert i buit. Van quedar desconcertades i, alhora, van sentir una gran alegria, doncs van tenir la certesa que era viu. Va córrer la veu: havia ressuscitat...

Els Evangelis

Pel que fa als Evangelis, ens podríem estendre molt comentant les moltes recerques sobre el procés de redacció i de selecció dels quatre evangelis canònics, així com dels diversos evangelis que van quedar fora del cànon i perquè. Però no ens sembla que sigui el moment. Tan sols indicar que la redacció per escrit s'inicia a partir de la dispersió dels seguidors de Jesús, amb la derrota jueva de l'any 70. I que cada un dels quatre textos no és tant l'obra d'una sola persona com el fruit d'una comunitat de deixebles, que s'identifica amb la figura d'aquell apòstol del qual el text porta el nom.

Com ja hem dit, "evangeli" significa "bona notícia", en grec. En els primers segles van circular molts d'aquests textos. De tots ells, en el segle IV se'n van seleccionar quatre, pensant que havien de ser els que més s'ajustaven als fets. Cadascun d'ells s'atribuïa a un deixeble de Jesús: Mateu, Marc, Lluc i Joan, escrits entre l'any 70 i el 100, aproximadament. D'aquests quatre, el de Marc seria el més antic i el de Joan, el darrer. Els evangelis que no van ser seleccionats reben el nom d'evangelis "apòcrifs" ("supòsits", "ocults").

El relat de Lluç no es limitava a la vida de Jesús sinó que continuava explicant el que van fer els seus primers deixebles. Aquesta segona part es va anar copiant per separat sota el títol de **Fets dels Apòstols**. Aquest text el trobem al Nou Testament, a continuació dels quatre evangelis, i abans de les cartes (o "epístoles", del terme grec). La majoria d'aquestes cartes són les que va escriure Pau de Tars a diverses comunitats, però també n'hi ha alguna de Jaume, Pere, Joan, etc.

"Apòstol" prové de la paraula grega "enviat". Segons diu la narració, Jesús va enviar els seus deixebles més propers a predicar. La tradició recull el nom de dotze homes: quatre pescadors, els germans Pere i Andreu i els fills de Zebedeu, Jaume i Joan.. Tomàs, Felip, Bartolomé, Jaume fill d'Alfeu, Judes Tadeu i Judes Iscariot, Simó i Mateu (un recaptador d'impostos). Però - en sentit ampli- els apòstols van ser molts més, tants com deixebles de Jesús van estendre el seu missatge: els evangelistes Marc i Lluç, Maria de Magdala, Susanna o Salomé, Esteve, Pau de Tars, els familiars de Jesús... i tants d'altres.

Al full següent trobareu la paràbola del sembrador, per a poder-la treballar en algun moment.

Aquí teniu una altra paràbola que va recollir Lluç.

Llegiu-la, penseu-hi i després parleu-ne:

Com que es reunia molta gent, que venien de tots els pobles del voltant per escoltar-lo, Jesús els digué, valent-se d'una paràbola:

Un sembrador va sortir a sembrar. Tot sembrant, una part de les llavors va caure arran del camí. Algunes van ser trepitjades i d'altres, els ocells se les van menjar.

Una altra part va caure a la roca; però, quan la planta començava a créixer, es va assecar, perquè no hi havia prou terra.

Una altra part va caure entre els cards; els cards van créixer al mateix temps i ofegaren les llavors.

Una altra part va caure en terra bona, i les llavors van créixer i totes van donar fruit.

I després de dir això, va afegir:

- Qui tingui orelles per a escoltar, que escolti.

(Lc. 8, 4-8)

Imatge: Pare David Cabral

- En què et fa pensar?
- Què et sembla que volia fer entendre?

